

I DETTA NYHETSBRIV

- Välkommen till det fjärde nyhetsbrevet!
- Jimmy Ahlstrand har ordet
- Från styrgruppsmötet
- Nya arbetsgrupper 2013
- Kommungruppen har slutrapporterat
- Bredbandsstrategin ska utvärderas
- Stora skillnader mellan villkor för bredbandsstöd
- Stark utveckling av bredbandsmarknaden
- Lantmäteriet belyser hinder för markåtkomst
- Bredband på agendan 2013
- Hearing om robusthet
- Intervju med Loth Hammar, Digitaliseringskommissionen

Välkommen till fjärde nyhetsbrevet!

Bredband på agendan

Arbetet för bredband i världsklass engagerar allt fler och hamnar allt högre upp på den politiska agendan.

I grund och botten beror det på användarnas behov. Allt större andel tecknar abonnemang med högre överföringshastigheter. Och de som inte har möjlighet till det lyfter frågan politiskt. I många fall tar de även saken i egna händer, det blir allt fler s.k. byanät.

För att möta efterfrågan fortsätter marknadsaktörerna att investera i infrastruktur. Det offentliga bidrar också på olika sätt för att svara upp mot behovet. Staten satsar 2012 – 2014 över en miljard kronor för att stimulera denna utbyggnad och stärker nu uppdragen på området för flera statliga aktörer. Tillgång till bredband är numera även en naturlig del av utvecklingsarbetet i allt fler kommuner och regioner. Idag har över hälften av alla kommuner en strategi för arbetet med att främja tillgång till bredband som en förutsättning för den egna verksamheten och kommunens utveckling.

Bredbandsforum har genom dess engagerade deltagare påtagligt bidragit till denna utveckling. Tillsammans skapar vi bredband i världsklass.

Nils Hertzberg, chef Bredbandsforum

Jimmy Ahlstrand har ordet

Framtidens fokus kommer vara maximalt utnyttjande av de möjligheter som internet ger

Foto: SVT

Sverige är ett av världens mest uppkopplade länder. Ett av skälen är att det finns många bra innehållstjänster och därmed en stor efterfrågan på bredband här. I den senaste EU-mätningen kunde vi konstatera att i Sverige använder ungefär två tredjedelar av befolkningen redan idag internet för att

se på tv och lyssna på radio. För EU är snittet strax över 30 procent.

Och samtidigt som en allt större del av Sverige täcks av bredband, kan en allt större del av världens befolkning ta del av internet. Jag skriver detta från min semester i ett u-land i Karibien. Hotellet har wifi och det enda som skymmer min utsikt över solnedgången i havet är en 3G-mast. Och saknas mobil är sällan ett internetcafé långt borta. Alla som har passerat förbi raderna av internetcaféer i länder som Vietnam och Kina eller i Sydamerika vet att det är långt ifrån bara turister som använder dem. 3G- och LTE-master springer upp ur marken som vildhavre.

Poängen är att internet kommer att finnas i princip överallt omkring oss. I tråd och trådlöst. Som el. Där man inte har två hål i väggen kan man ofta hanka sig fram med batterier.

Ja, jag vet att det kan vara svårt att tro på en bilresa i de norrländska skogarna. Men för huvuddelen av vår användning har vi redan idag en bra bredbandstäckning och den kommer bara bli bättre med ny teknik. Tänk på att det inte ens är tjugo år sedan internet var helt okänt för de allra flesta, att ISDN betraktades som extremt snabbt för femton år sedan, att mobiltelefoner nätt och jämt fått färgdisplay för tio år sedan och att det för fem år sedan fortfarande var ett par år till surfplattorna skulle lanseras. Vem vet vilken teknikutveckling vi kommer ha till 2033?

När internet finns överallt i ofattbara mängder kommer det att ses som fullt naturligt att kunna leverera volymer av paket som idag upplevs smått bisarra. Det är i det längre perspektivet vi måste se på dagens debatter om kapacitetsproblem och nätneutralitet. I detta, längre perspektiv är de flesta problem med kapacitet, kvalitet och robusthet lokala och inte generella: kopplade till vissa särskilt krävande verksamheter, fysiska incidenter eller geografiska områden.

Naturligtvis är det en lång väg dit, vi har många problem att lösa längs vägen, men successivt kommer vi att kunna växla fokus från frågan om hur vi ska bygga ut bredband till frågor om hur vi maximalt utnyttjar de möjligheter som internet ger. Precis som de som byggde de första vägarna, el- och telefoninäten

inte kunde förstå sig dagens kommunikations-samhälle så vet vi inte idag vad folk kommer att använda bredbandsnäten till. Men så länge vi bygger näten öppna och demokratiska kommer de att göra livet bättre för alla.

Jimmy Ahlstrand,
strategichef SVT och
ledamot i Bredbandsforums styrgrupp

Från styrgruppsmötet

Punkter på mötesagendan

Bredbandsforum höll den 24 januari 2013 sitt nionde styrgruppsmöte. På mötesagendan fanns bl.a. följande punkter.

- Slutrapportering från Kommungruppen
- Lägesrapportering från Robusthetsgruppen
- Lägesrapportering från Byanätsgruppen
- Presentation av status gällande arbetsgruppernas förslag
- PTS presenterar förstudie om hinder/möjligheter för trådlös kommunikation
- Verksamhetsplanering 2013
- Presentation av och diskussion om nya arbetsgrupper 2013

Du kan läsa mer om tänkta nya arbetsgrupper 2013 och Kommungruppen nedan i nyhetsbrevet. För mer information från styrgruppens möten se forumets hemsida www.bredbandivarldsklass.se

Styrgruppen kommer att hålla sitt nästa möte den 29 maj 2013.

Nya arbetsgrupper 2013

Mobilaccess, Robusthet eller Villa

Bredbandsforums kansli har fått i uppdrag av styrgruppen att ta fram förslag till direktiv för tre arbetsgrupper. Planen är att fatta beslut om två arbetsgrupper på nästa styrgruppsmöte den 29 maj. Styrgruppens inriktning är att starta en grupp med inriktning på *mobilaccess* i juni. Därutöver är planen att starta ytterligare en grupp i september om antingen *Robusthet* eller tillgång till Bredband i *Villaområden*.

Syftet med Mobilaccessgruppen är att skapa bättre förutsättningar för marknaden att bygga ut de mobila bredbandsnäten i hela landet i konkurrens.

Syftet med en andra Robusthetsgrupp är att undanröja identifierade hinder och skapa bättre förutsättningar för ökad robusthet i de fiberbaserade näten.

Syftet med en Villagrupp är att ta fram åtgärder och förslag för att adressera hinder för bredbandsutbyggnad som särskilt är förknippade med villaområden i tätorter.

Kommungruppen har slutrapporterat

En Bredbandsguide ska få engagemanget och kunskapen att öka i kommunerna

Den 29 november slutrapporterade Kommungruppen, som leddes av Carola Gunnarsson (SKL), sitt arbete till Bredbandsforums styrgrupp. Arbetet har fokuserat på att få fler kommuner att anta bredbandsstrategier, frågan om tillträde till kommunal mark samt att ta fram ett kommunalt bredbandsindex. Ett stort antal företag, organisationer och myndigheter har bidragit i gruppens arbete.

Kommunernas engagemang för bredband ökar. En utmaning är dock att få engagemanget att växa ytterligare och att omvandla detta till ökad tillgång till höghastighetsbredband. Kommungruppen konstaterar att kommunerna behöver stöd och vägledning för att komma vidare i arbetet. Ett viktigt resultat av gruppens arbete är därför den så kallade [Bredbandsguiden](#), som är ett verktyg och allmän handbok för kommunerna i arbetet med bredbandsrelaterade frågor. Den ska i synnerhet stötta i arbetet med att ta fram en kommunal bredbandsstrategi. I Bredbandsguiden finns bland annat en särskild vägledning till kommunerna för att skapa bättre förutsättningar i processen och för villkoren för tillträde till kommunal mark, vilket i sin tur skapar bättre förutsättningar för bredbandsutbyggnad.

Kommungruppen även tagit fram ett [kommunalt bredbandsindex](#) som mäter och jämför de svenska kommunernas insatser på bredbandsområdet fördelat

på engagemang, främjande av konkurrens samt tillgång till höghastighetsbredband. Indexet visar bland annat att:

- Knappt 56 % av kommunerna (161 av 290) har beslutat om eller påbörjat arbetet med att ta fram bredbandsstrategier sedan 2009.
- 7 av 10 kommuner har mindre än 30% av alla hushåll och företag tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s. Tillgången är som lägst i förortskommuner till storstäderna.
- Engagemangsindexet visar bland annat att engagemanget för bredbandsfrågor är som störst i glesbygdskommuner.

Läs Kommungruppens slutrapport [här](#).

Bredbandsstrategin ska utvärderas

Kristina Alsér ska utreda flera viktiga bredbandsfrågor

- Hur har tillgången till bredband utvecklats?
- Hur påverkar kommuners agerande i olika roller bredbandsutbyggnaden?
- Vilka möjligheter finns att inrätta ett Infrastructure Clearing House eller finns det andra lösningar för att främja samordning och samförläggning för bredbandsutbyggnad?
- Finns det ett behov av en mer enhetlig stödhantering?

Detta är några av frågeställningarna som utredaren Kristina Alsér, landshövding i Kronoberg, ska utreda och avrapportera till regeringen senast den 31 december 2013. Ett delbetänkande ska lämnas senast den 31 maj.

Läs direktivet till utredningen [här](#).

Stora skillnader mellan villkor för bredbandsstöd

Olika tolkningar i länen ger skillnader i stödmöjligheter

Stöd för bredbandsutbyggnad förmedlas primärt genom Landsbygdsprogrammet och kanalisationsstödet. Länsstyrelserna och regionerna är ansvariga för dessa bredbandsstöd. Det är stora skillnader mellan olika delar av landet. Det visar en genomgång inom ramen för Länssamverkan bredband, regionernas och länens samarbetsorganisation för bredbandsfrågor. Regler och villkor skiljer sig åt på avgörande punkter. Bland annat finns län och regioner med avsaknad av:

- maxgräns för stöd,
- minimigräns för egen insats,
- mininivå för kommunalt engagemang,
- prioriteringsgrund för likvärdiga projekt och deklaration av näten.

En konsekvens av de olika villkoren är att det är svårt att få en översiktlig bild och för byalag, nätentreprenörer och kommunala företrädare att veta vad som gäller. Det riskerar att göra projekten dyrare.

Stark utveckling av bredbandsmarknaden

Svenskarna vill ha mer och snabbare bredband

PTS genomgång av bredbandsmarknaden visar på en fortsatt stark utveckling. Antalet fiberbaserade abonnemang har ökat med ca 100 000 och uppgår till strax under 1 miljon aktiva kunder. Ännu starkare är ökningen för mobilt bredband där antalet abonnemang på årsbasis ökat med 50 procent, vilket ger över sex miljoner aktiva abonnenter.

Det som driver utvecklingen på den trådlösa sidan är användningen av avancerade mobiltelefoner och surfplattor, vilka möjliggjort att allt fler kan vara uppkopplade. Den ökade mängden abonnenter har också medfört att datatrafiken i mobilnäten fortsatt att öka. Mängden överförd data ökade med 73 procent, från 42 000 Terabyte under första halvåret 2011 till över 73 000 Terabyte under första halvåret 2012.

Detta motsvarar informationen som kan lagras på 17 miljoner DVD-skivor.

Mer information på PTS hemsida:
<http://www.statistik.pts.se/start/>

Lantmäteriet belyser hinder för markåtkomst

Lantmäteriet har fått ett regeringsuppdrag att göra en seminarierie angående markåtkomstfrågor i samband med bredbandsutbyggnad

Frågan om marktillträde är av stor betydelse för bredbandsutbyggnaden. Under 2012 lanserade Lantmäteriet därför en [samlingsida](#)¹ med information om olika hjälpmedel, verktyg och markupplåtelseformer.

I november 2012 fick Lantmäteriet ett regeringsuppdrag som dels syftar till information om relevanta regelverk, dels dialog om tänkbara förbättringar. Målgruppen för seminarierien är aktörer som bygger ut bredbandsinfrastruktur. Bakgrunden till uppdraget är bland annat att det framförts ett önskemål från Bredbandsforum att frågan om hinder för marktillträde, såväl för fast som mobil bredbandsinfrastruktur, bör belysas. Lantmäteriet avser under våren att genomföra intervjuer för att identifiera relevanta frågeställningar att arbeta vidare utifrån. Björn Bodin är projektledare och förrättningslantmätare vid Lantmäteriet:

- Jag upplever engagemanget för bredbandsfrågan som mycket stort vilket är väldigt roligt. Marktillträde är en central fråga vid utbyggnad av bredband och vi har mycket goda möjligheter att utreda vidare de problem som aktörerna upplever i processen. Vad som är viktigt i detta första skede är att vi får in information om vilka problem som upplevs. Vi har kontaktat många aktörer men det finns säkert många fler som har erfarenhet av markfrågan. Jag välkomnar all information som vi

¹ <http://lantmateriet.se/Fastigheter/Andra-fastighet/Tillgang-till-annans-mark/Tillampningsomraden1/Bredband/>

kan få innan vi utreder vidare problemen och lyfter fram tänkbara lösningar. När ett problem utretts så kommer vi att hålla i seminarier med aktörerna där utrymme finns att diskutera vilka lösningar som är möjliga, förhoppningen är att vi ska kunna ha ett seminarium redan i vår.

Mer information finns på Lantmäteriets hemsida:
www.lantmateriet.se

Bredband på agendan 2013

År 2013 kommer en rad myndigheter vara involverade i förverkligandet av regeringens bredbandsstrategi och digitala agenda

Ett 10-tal myndigheter utöver regioner och länsstyrelser har fått tydliga uppdrag att bidra till att öka bredband.

Bland de nationella myndigheterna märks sektorsmyndigheten PTS som fått förtydligat mandat att arbeta främjande för bredband. Uppdragen till Svenska Kraftnät och Trafikverket har också stärkts på bredbandsområdet. De ska tillgängliggöra sina bredbandsnät till andra aktörer. Trafikverket skall dessutom möjliggöra användning av bredbandskanalisation i vägbanorna.

På regional nivå finns motsvarande förtydligande i uppdrag. Regionernas och länsstyrelsernas ansvar för bredbandsfrågan omfattar att verka för att målen i regeringens bredbandsstrategi nås och främja kanalisation. De kommer också vara viktiga aktörer i de kommande landsbygds- och strukturfondsprogrammen, vilka varit huvudkällor för bredbandsstöd.

På den digitala agendans område märks särskilt uppdrag till bland annat Handisam och Myndigheten för radio och tv om att öka tillgängliggörandet av interaktiva tv-tjänster och kultur för personer med funktionsnedsättning.

Alla regleringsbrev finns tillgängliga på ESV:s (Ekonomistyrningsverket) hemsida: www.esv.se

Hearing om robusthet

Robusthetsgruppen bjuder in till hearing

Robusthetsgruppen har under hösten genomfört ett tjugotal intervjuer med olika aktörer på bredbandsmarknaden för att bl.a. identifiera hinder för att bibehålla och vidareutveckla robusthetsnivån för den fysiska fiberinfrastrukturen. På eftermiddagen den 12 mars 2013 kommer arbetsgruppen att hålla en hearing om dessa frågor. Information om plats och exakt tid kommer när det är fastställt att finnas på forumets hemsida www.bredbandivarldsklass.se.

Digitaliseringskommissionen ut ur startgroparna – intervju med Loth Hammar

Om Digitaliseringskommissionen

Digitaliseringskommissionen arbetar utifrån regeringens it-politiska strategi: It i människans tjänst - en digital agenda för Sverige, för att uppnå det av riksdagen antagna målet om att Sverige ska bli bäst i världen på att använda digitaliseringsmöjligheter. För mer information: www.regeringen.se/digitalagenda

Ordförande är professor Jan Gulliksen, KTH, som också är Sveriges Digital Champion på EU-nivå. Kansliet består av sex medarbetare: Erik Borälv - expert, Janne Elvelid - analytiker, Isobel Hadley-Kamptz - kommunikatör, Jeanette Krusell - administratör, Nicklas Liss-Larsson - projektledare och Loth Hammar - kanslichef.

Hej Loth! Gratulerar till tjänsten som chef för Digitaliseringskommissionens kansli!

Tack! Det är ett mycket inspirerande och utmanande uppdrag, som vi på kansliet tar oss an med stor ödmjukhet. Digitalisering är en stor och viktig framtidsfråga som påverkar hela samhället och oss alla. Den digitala agendan är det mest omfattande strategidokument som hittills tagits fram på området, och omfattar 22 politikområden i alla tänkbara samhällsområden. Det är ett stort förtroende att få arbeta så brett för att omvandla det it- politiska målet till praktisk handling.

Varför behövs det en Digitaliseringskommission?

Det finns inte någon myndighet med ett helhetsansvar för de it- politiska frågorna på strategisk nivå. Därför bildades kommissionen och IT-minister Anna-Karin Hatt har gett oss uppdraget att utforma strategier, organisera och driva på arbetet och följa upp de resultat som insatserna leder till. Eftersom agendan är så omfattande kommer vi att behöva involvera och engagera många längs vägen fram till uppdragets slutpunkt i december 2015.

Vilka områden i den digitala agendan är viktigast för er att jobba med i nuläget?

Det är en svår fråga, för det finns så mycket som är viktigt. Digital delaktighet och innanförskap är några saker jag gärna lyfter fram, liksom digitaliseringens roll i skola och kompetensutveckling. När samhället blir allt mer digitaliserat måste det finnas tjänster som skapar nytta och som upplevs enkla och säkra att använda. Digitalisering är inte bara en teknikfråga. Användbarhet och inkluderande måste vara det som står i fokus.

Hur tänker ni arbeta för att ta till vara på det engagemang som har visats för den digitala agendans frågor?

En viktig del är att etablera ett nära samarbete med andra som redan arbetar med digitaliseringsfrågor, som till exempel Bredbandsforum och e-Delegationen. En annan viktig del av uppdraget är organisera signatärerna, alltså företag, organisationer och

offentliga aktörer som ställer sig bakom den digitala agendan och kommer att bidra konkret till det it- politiska målet. Vi ska också skapa plattformar och mötesplatser för dialog och lyfta fram goda exempel. I Sveriges digitala ekosystem finns mycket kunskap, som vi kommer att ha stor nytta av och vi kommer att röra oss mycket runt om i landet. Varje år ska vi också presentera en skriftlig SOU, som kan innehålla analyser av olika slag och förslag på förbättringar.

Foto: Andreas Eklund

Hur fördelar ni arbetet mellan kansliet och ordföranden?

Jag brukar beskriva det som att Gulan (*Jan Gulliksen*) är vår hjärna och vårt ansikte utåt, medan vi på kansliet är verkstaden som organiserar, genomför och följer upp utvecklingen. Vi på kansliet arbetar heltid med kommissionens frågor, i ständig kontakt med Gulan som kombinerar ordförandeuppdraget med sin vardagliga gärning som professor och dekan på KTH, samt Digital Champion i EU.

Ni överlämnade er handlingsplan till IT-ministern i december. Vad händer nu?

I handlingsplanen beskriver vi att vi inledningsvis ska fokusera på tre delområden: digital delaktighet och jämställdhet; skola, undervisning och digital kompetens samt entreprenörskap och företagande. Vi

har hittills fått positiv respons och många bra inspel från bland andra IT-ministern, signatärerna och andra. Vårt arbete ska präglas av öppenhet och transparens, och vi ska involvera många. Inom kort tillsätter vi också en Expertgrupp samt Lilla Kommissionen, åtta framtidsexperter mellan 7 och 17 år från hela Sverige.

Hur känns det nu när hela kansliet är plats?

För att arbeta med ett så spretigt och mångfacetterat uppdrag behövs folk med så väl kreativitet, kompetens och genomförandekraft, som nätverkstalang, analysförmåga och struktur. Jag är fantastiskt glad att ha ett så kompetent och erfaret gäng, och vi har väldigt roligt på jobbet!

Om Bredbandsforum

Bredbandsforum är en del av regeringens bredbandsstrategi. Forumet främjar samverkan kring bredbandsutbyggnad.

Mer information om strategin och forumet finns på www.bredbandivarldsklass.se

Om nyhetsbrevet

I nyhetsbrevet samlar Bredbandsforums kansli nyheter om arbetet med att ge Sverige bredband i världsklass utifrån Bredbandsforums arbete och resultat.

Har du fått detta nyhetsbrev från bredbandsforum@pts.se?

Vill du inte ha det framöver vänligen hör av dig till bredbandsforum@pts.se

Har du fått detta nyhetsbrev från någon annan än bredbandsforum@pts.se?

Vill du ha kommande nyhetsbrev direkt från bredbandsforum vänligen hör av dig till bredbandsforum@pts.se